

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Cuvânt de deschidere.

Anticipăm din raportul ce urmează, frumosul discurs presidential, cu care Ilustritatea Sa archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, în calitate de vicepresident a deschis Sâmbăta adunarea generală de estan a „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută aici în Sibiu.

E. următorul:

Onorată adunare generală!
Escelenția Vostră!
Domnelor și Domnilor!

Imprejurări accidentale au adus cu sine, ca adunarea generală a „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român” să-și țină în acest an adunarea generală în Sibiu; în acel loc așadar, unde înainte cu 40 de ani fruntașii neamului nostru, însuflețiți de o măreță idee, s’au întrunit pentru înființarea Asociațiunei noastre.

Domniile Văstre, Domnelor și Domnilor, conduși de dorul sacru de a ridica splindidă această adunare și de a contribui la edificarea ei, au pus la marele edificiu al literaturii și culturii naționale, — ați alergat la această adunare din toate părțile, din apropiere și din depărtare.

Bineveniți să fiți surori și frați iubii, și osteneala și sacrificiile D-văstre să fie binecuvântate de Dumnezeu, ca un prinos bine primit pe altariul culturii noastre naționale.

Asociațiunea este produsul deșteptării și al entuziasmului național, care a produs concordia și bunăînțelegere, într-o frați.

Poporul român din patrie a fost totdeauna doritor de carte, învățătură și cultură, dar împrejurările din afară sociale și politice l’au împiedecat multă vreme a-și aduce la valoare inteligența și frumoșele sale facultăți naturale. Când a sosit plinirea vremii, ca și pentru el să răsară un soare mai cald, el nu putea să mai întârzie nici un moment, ca și pe terenul literaturii și al culturii naționale să pună baza unei instituțiuni pentru o dezvoltare naturală și sistematică.

Era anul 1861. Așadar de atunci sunt tocmai 40 de ani, când tot aici, învățându-l pe român și a-l ridica la nivelul de cultură, la care se aflau alte popoare cu trecut mai fericit, au pus baza Asociațiunei noastre.

Nici că se poate afla ocaziune mai potrivită ca aceasta a ne înprospăta în memorie unele momente înălțătoare din anii 1860 și 1861, când entuziasmul sublim pentru o cauză sfântă făcuse să dispară, cel puțin pe un timp, neînțelegerile între frați, să se delatureze interesele particulare, și mai ales velleitățile confesionale, și în locul lor să se întemeieze concordia și să se stabilească iubirea între frați, cari sunt condițiunile de existență și viată ale fiecărui popor dăstător de cultură.

Inteligența română, în număr considerabil, în frunte cu arhieriei și, a cerut încă la 10 Maiu 1860 prin o petițiune îndreptată către locotenentul țării, a se da concesiune la o întrunire generală a inteligenței române pentru lucrările pregătitoare la înființarea unei Asociațiuni culturale.

La această petițiune a urmat cu datul de 12 Iulie 1860 răspuns negativ, cerându-se a se așterne mai întâiu o schiță despre activitatea unei atare Asociațiuni, căci, — observa locotenentul, — „nu se poate da concesiune unei reuniuni cu tendințe exclusiv naționale”, — semn învederat, că poporul român în cele mai curate și morale năzuințe ale sale și atunci avea să se mai lupte cu prejudețiile timpurilor trecute, cari l’au ținut în întunec atâta amar de vreme.

La o nouă cerere din 6 Decembrie 1860, pe lângă care s’a așternut și un proiect de statut al „Societății pentru literatura română și cultura poporului român”, — a urmat cu datul de 31 Ianuarie 1861 concesiunea dorită. În acest an cu o stăruință de fer s’a întrunit inteligența română de două ori la Sibiu, și adevă la 9 Martie pentru facerea statutelor și apoi după aprobarea lor preafaltă, la 6 Novembre n. (23 Octobrev.) pentru constituirea Asociațiunii.

Existența de 40 de ani și mai ales activitatea Asociațiunei noastre, în sine și pentru sine dovedește, că ea a eșit din sufletul și inima poporului român, ca o necesitate a timpului.

În ea și-au aflat încarnățiunea lor o parte însemnată din aspirațiunile cele mai nobile ale unui popor îndreptățit la viață.

În Asociațiune Românii din patru unghiuri și-au aflat punctul de întâlnire și și dau mână frățescă, uitând de divergențele de opinii politice și interese particulare. Ea este în împrejurările grele de astăzi expresiunea unității noastre naționale, ca a unui popor cu putere de viață, capabil de o cultură mai înaltă și demnă de o soartă mai bună.

Măreț e acest op al părinților noștri, măreț, privit prin prisma trecutului, și admirabil, privit cu ochii prezentului. Deci este sfânta noastră datorință să punem umăr la umăr și să l’înălțăm pentru viitorul.

S’au ridicat voci, că activitatea Asociațiunei noastre n’a fost îndestulătoare și că rôdele ce le-a vârsat ea peste poporul român au fost puține.

Cu adevărat, dacă măsurăm toate după dorul sufletului nostru, prea ușor putem ajunge la păreri pesimiste. Dar’ dacă ținem seamă de împrejurările nefavorabile în cari trăim și mai ales de neajunsurile noastre, ca popor avisat la puterile sale proprii, ne vom convinge că Asociațiunea și-a îndeplinit cu scumpătate misiunea ei culturală într-o margine de posibilități și că ea a mers tot înainte, făcând progrese, cari ne îndreptățesc să credem într-un viitor al ei strălucit.

Pentru a se vedea, că speranțele noastre sunt temeinice, voi enumera numai câteva din lucrările ultimilor ani, cari denotă un progres îmbucurător în sinul Asociațiunei.

I. Lucrări de organizare. Modificarea statutelor și reorganizarea serviciului administrativ, în conformitate cu statutele noi; și anume: a) Regulamentul intern al comitetului central; b) Regulamentul despărțimintelor; c) Regulamentul desbaterii adunării generale; d) Noua arondare a despărțimintelor; e) Organizarea secțiunilor științifice-literare.

II. Înmulțirea membrilor și a despărțimintelor. În urma regulării sistematice a încasării taxelor dela membrii ordinari, numărul acestora, care în anii 80 și până la 1895 se mișca între 3—400, sa urcat treptat peste 1200.

În urma atențiunei ce s’a dat lucrării despărțimintelor și a organizării de despărțiminte noi, s’a ivit și în sinul acestora o activitate cu mult mai intensivă. Astfel la 1895 erau organizate 33 despărțiminte, dintr-o parte au fost active 21, până când astăzi numărul despărțimintelor s’a urcat la 42, dintr-o parte abia 3—4 au rămas în neactivitate. Prin măsurile luate în această direcțiune veniturile ordinare ale Asociațiunei, — din taxele de membri, — s’au urcat cu circa 8000 corone pe an.

III. Activitatea literară: 1. S’a înființat biblioteca populară a Asociațiunei, care sub conducerea secțiunilor științifice-literare va pute ajunge la o deosebită însemnatate culturală. 2. S’a inițiat editarea Enciclopediei române, care deși la acest prim început pe un teren cu totul neumblat al literaturii noastre, n’a putut fi scutită de anumite scăderi, reprezintă un însemnat monument literar și va contribui în măsură mare la ridicarea prestigiului Asociațiunei. 3. S’a introdus raportul literar, prin care s’au pus bazele unei bibliografii sistematice a producțiunei noastre literare. 4. S’a înăvuit cuprinsul organului Asociațiunei prin publicarea de importante documente și lucrări istorice și prin scrieri ce urmăresc literatura istorică străină referitoare la Români.

IV. Creațiuni noi. 1. S’a luat inițiativa pentru crearea primului muzeu național, istoric și etnografic al Românilor, din țară și s’au adunat prin diferite întreprinderi circa 60.000 cor. pentru acest scop. 2. S’au înființat numeroase biblioteci ambulante. 3. S’a pus baza unei mari colecțiuni de ziare, astăzi aproape completă și singură existentă, care pentru timpuri îndelungate va rămâne neprețuit izvor al istoriei noastre naționale.

Dacă lucrările enumerate aci încă nu ajung pentru a satisface așteptărilor, ce se fac, dela Asociațiunea noastră, răsuinderea nu poate cădea numai asupra comitetului Dvostre, ci asupra întregului, care a avut mai întâiu lipsă de organizare în toate părțile lui; și earăși, dacă momentele atinse mai sus denotă totuși un progres, ceea ce noi cutezăm a afirma, tot așa nu e numai meritul comitetului Asociațiunei, ci al întregului popor român, și mai ales al inteligenței noastre, care cu căldură și însuflețire a îmbrățișat cauza sfântă a culturii naționale și în o formă s’au alta a contribuit și a sacrificat pentru promovarea scopurilor ei salutare.

Comitetul primesce asupra sa numai o parte mică din merit și acesta stă în a fi inițiat și pus în lucrare multe dintr-o parte problemele cuprinse în statutele Asociațiunei, ferindu-se a face salturi, cari nu sunt compatibile cu dezvoltarea naturală și sigură și ar fi compromis soliditatea înaltei noastre instituțiuni culturale.

Doresc însă, ca cele atinse mai sus să fie departe de a se socoti ca un fel de laudă a comitetului Dvostre sau a

mea, care am avut onore a sta timp mai îndelungat în fruntea Asociațiunei în calitate de vicepreședinte.

Am și eu un merit, care cred că nimenea nu mi’l va pute tăgădui; și acela nu stă nici în jertfe materiale, căci ceea ce am jertfit până acuma pentru biblioteca Asociațiunei este ceva neînsemnat; nici în modestele mele prestațiuni pe terenul științifico-literar, ci meritul pe care mi’l însușesc este, de a fi contribuit ca vicepreședintele Asociațiunei la armonia și concordia frățescă, care în decurs de ani a existat în sinul comitetului central, căci fără de ele ori-ce întreprindere a noastră ar fi fost zădărniciă dintru început.

Și acum, cu ocaziunea acestei adunări, sosind timpul să mă depărtez dimpreună cu comitetul Dvostre, dela postul de onore, ce l’am ocupat din încrederea Dvostre timp mai îndelungat, nu aflu mod mai potrivit a încheia această cuvântare ocazională a mea decât prin a implora dela Dumnezeu concordie și iubire între toți fiii poporului român și ceea ce sigur va urma din aceste virtuți creștinesci și cetățenesci, — prosperare și progres în toate întreprinderile și acțiunile noastre naționale.

Salutându-vă încă odată cu Bine ați venit, declar adunarea generală a Asociațiunei de deschisă.

Adunarea generală a „Asociațiunei“.

— Raport special al „Teleg. Român” —

Sibiu, 23 Septembrie n.

Au trecut zilele frumoșe ale adunării generale a Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român, — cu toate greutățile și toate sbuciumările legate de ele, — și cu mulțămire și satisfacție putem constata, că au decurs așa cum am dorit și ne-am închipuit: cu demnitate, în spiritul național românesc, în pace și în liniște.

Suvenirii plăcuți vor rămâne legate de ele pe seama tuturor celor ce parte au făcut din frumosul public românesc întrunit din acest incident în Sibiu.

Și a fost mare acest public românesc, mare și variat, pentru-că aproape toate părțile și toate unghiurile locuite de Români au fost reprezentate în el.

O prea bună impresiune a făcut participarea fraților din România (Pitești) în număr nespus de mare la aceste zile de sărbătoare ale noastre; și și mai bună impresiune a făcut împrejurarea, că cele mai multe dame din această plăcută și prețioasă societate s’au prezentat, nu numai la convenirile sociale, ci și la ședințele adunării generale în pitorescul costum național.

Ce a fost de rezolvat s’a rezolvat bine și în bună înțelegere.

Cea mai grea problemă pe care o avea de rezolvat adunarea generală de estan a „Asociațiunei” a fost negreșit alegerea noului comitet, pe periodul următoriu de trei ani. Pe tema aceasta se și începuseră încă cu săptămâni înainte combinațiunile și formarea de curente, toate în direcția de a se face o radicală premenire în comitetul de Asociațiune. Să sperăm, că alegerea, așa cum s’a făcut, va mulțami pe toți, și că toți vor ține în vedere împrejurările grele din cari s’a născut votul binechibzuit al adunării generale, — dat așa cum a fost dat.

Mai amintim la locul acesta, că Esce-lenția Sa Înaltpreasfințitul nostru arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu* a onorat cu înalta sa prezență prima ședință a adunării generale, precum și ședința literară, dovedind și prin aceasta deosebitul interes pe care-l poartă față de tot ce e nobil și frumos, ce tinde spre înaintarea poporului nostru, ce e românesc și național.

Premiind acestea, trecem la descrierea celor întâmplări în decursul acestor zile de sărbătoare pentru publicul românesc întrunit în Sibiu.

Primirea oșpeților.

Încă Vineri dimineața au început să sosescă cu diferitele trenuri plăcuții nostri oșpeți, ales cei din îndepărtările mai mari, cari aveau lipsă de puțină recreare, înainte de a se începe executarea programului destul de lung și de variat, prin urmare și destul de obositoriu, al festivităților începând cu adunarea generală a Asociațiunii noastre. Greul publicului a sosit însă Vineri cu trenurile dela amăzi și cu cele de sâmbătă.

Membrii comitetului aranjatoriu, — secția încuierării, — au fost todeauna la gară în frunte cu neobositul lor president, *Dr. Octavian Rusu*, și s'au îngrijit cu totă minuțiozitatea, ca încortelarea oșpeților să se facă spre mulțămirea lor. Nici nu s'a aușit cuvânt de rău în privința aceluia.

Sera de binevenire.

Vineri seara, întregul public român adunat în Sibiu, împreună cu aproape toate familiile române din loc, s'a întrunit în sala de curând foarte frumos renovată dela *Gesellschaftshaus* la o seară de cunoștință, sau cum și mai potrivit a fost botezată, la seara de binevenire.

La orele opt și jumătate toate mesele erau ocupate de publicul numeros românesc, așa că pentru data aceasta sala de altcundea destul de spațioasă s'a dovedit a fi prea mică.

Voia bună s'a deslășuit în curând în plină libertate și vizitele dela o masă la alta, pentru a se saluta și a-și strânge mâna cei-ce de mult nu s'au văzut, — curgeau necontenit. Onorurile stăpânului casei le făcea Ilustritatea Sa domnul *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicepreședintele Asociațiunii, care mergea dela masă la masă și avea pentru fie-care din depărtare sosit câte un cuvânt de salutare și binevenire. Ear' adevăratul punct fix al întrunirii era stimata Dămnă *Maria Cosma*, înconjurată de un stat major numeros și în sensul strict al cuvântului de totă frumsețe.

La orele nouă se ridică dela masa din frunte venerabilul domn protopresbiter *Ioan Papiu*, și într'un toast bine simțit și bine rostit, salută oșpeții veniți din depărtări, pentru-ca să contribuie de nou cu prezența și cu puterile lor la înaintarea cauzei naționale a poporului român, la înaintarea cultului sale naționale.

Toastul, primit cu sgomotoase aplause, a fost cam de următorul cuprins:

Stimaților domni și doamne! Ilustrilor oșpeți!

În acest moment solemn de întâlnire frățească, dați-mi voe domnilor și doamnelor să vă salut cu drag, „bine ați venit la noi!“ Glasul meu este cu mult prea debil să pot da expresiune simțimentelor de bucurie ce se destăpă în piepturile noastre în asemenea momente de dulce revădere a celor cunoscuți, și de cunoștințe nouă încheiate între tineri și bătrâni, când vedem în această ilustră întrunire fețele venerabile cu pletele înalbite ale bătrânilor ca și ale mele, pe noi cei bătrâni ne cuprinde o duioșie de ceea-ce am fost, suntem puțini ce e drept acei bătrâni, cari am copilarit împreună și am lucrat în junie pentru întemeierea instituțiunii culturale menite a stîrpi negrul întunec al neștiinței poporului, ziorile zilei de redeșteptare le-am salutat cu bucurie atunci, și astăzi, când vedem pleiada numeroasă a generațiunii mai tinere al căreia este viitorul, ne crește inima. Noi bătrânii ne vom duce cu mângăiere când glasul Domnului ne va chema, ca să spunem antelupătorilor de odinioară, că pe plăsiurile agrului românesc semînța aruncată de ei a adus roduri vrednice de numele lor; voi generațiune tină cultivăți agrul român cu diligență și al vostru este viitorul și voi ai viitorului. Vi-o zice un bătrân care vă salută încă odată și vă doarece să vă aflați bine în tot timpul cât veți petrece în Metropola ro-

mânismului, între frații voștri iubii, să trăiți domnilor și doamnelor.

Pe la orele unsprezece, publicul a început a se resfira, pentru a se întâlni de nou în ziua următoare.

Ședința primă.

Înainte de deschiderea adunării s'a celebrat serviciu divin la bisericile ambelor confesiuni. În biserica gr.-or. din cetate a servit Înaltpreasfinția Sa metropolitul, cu asistență numeroasă; în decursul liturghiei a fost hirotesit întru archidiacon pentru trebuințele catedrale secretariul consist. *Dr. Ilie Cristea*. La biserica gr.-cat. a servit vicariul din Făgăraș, *Macaveiu* cu asistență de mai mulți preoți.

După serviciul divin oșpeții s'au întrunit în sala de ședință a casei comitatului. Deosebi bine a fost reprezentat sexul frumos; dintră damele din România șapte purtau bogatul costum românesc și le stătea foarte frumos. De ce ore ale noastre se ferece așa de costumul național? Și avem atâtea nuanse, unele eselând prin simplitate elegantă, altele prin îmbinarea artistică a colorilor, ear' altele prin bogăția podôbelor!

Între conversații de bun sosit și bun găsit, și continuarea cunoștințelor făcute a seară, timpul trece repede, și nici nu observăm, că în plăcute conversații am petrecut deja un pătrariu de oră, până să ajungem la deschiderea ședinței.

Erau 11¹/₄ când între generale aclamațiuni de „trădăscă“ și între aplause cordiale, deosebi din partea entusiștilor oșpeți din România, întră în sală Înaltpreasfinția Sa arhiepiscopul și metropolit al nostru *Ioan Metianu*, în ținută de gală, pe pept cu ordul coronei de fer. E condus la masa presidială, unde i-se ofere locul de onoare. Iau apoi loc la masă membrii comitetului în ordinea următoare: la stînga Înaltpreasfinției Sale vicepresidentul Asociațiunii Preacuvioșia Sa archimandritul *Dr. Ilarion Pușcariu*, apoi secretariul *Dr. Ilie Bui*, și membrii: *Ioan Papiu* protopresbiter, *Dr. Eusebiu R. Roșca*, directorul seminariului archiepiscopesc, *Leontin Simonescu* secretariu al consistoriului metropolitan din Sibiu, și *Onoriu Tilea*; ear' la dreapta Înaltpreasfinției Sale membrii: *Ioan Rusu* canonic al capitolului gr. cat. din Blaj, *Zaharie Boiu* asesor consistorial în Sibiu, *Parteniu Cosma* directorul Albinei, *Nicolau Ivan* asesor consistorial în Sibiu, și *Nicolau Togan* administrator protopopesc gr. cat. în Sibiu. La stînga mesei presidiale ocupă loc la o masă mai mică delegații societății pentru fond de teatru român, dd. *Emanuil Ungurean* avocat în Timișoara și *Andrei Cosma* director de bancă în Șimleu, împreună cu alți câțiva membri ai Asociațiunii. La dreapta e masa presei, la care iau parte: de la „Gazeta Transilvaniei“ *Sextil Pușcariu*, de la „Telegraful Român“ *Teodor V. Păcălean* și *Aureliu Trif*, de la „Tribuna“ *Vasilie Meșter* și de la „Unirea“ *Aurel Domșa*. Public numeros.

După încetarea aplauselor la adresa Înaltpreasfinției Sale și după ce Înaltpreasfinția Sa și membrii comitetului Asociațiunii și-au ocupat locurile, vicepresidentul *Dr. Pușcariu* cetesce discursul de deschidere, ascultat cu mare atențiune și urmat de aclamații din partea publicului. (Îl publicăm în întregime, în fruntea ziariului nostru).

Îndată după acestea dl *Emanuil Ungurean* salută adunarea în numele „societății pentru fond de teatru român“, rostind cam următoarele:

Ca delegat al „Societății pentru fond de teatru român“ dați-mi voie să aduc „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“ salutul acestei societăți, pe care, împreună cu colegul meu, dl *Andrei Cosma*, avem onoare a o reprezenta la această ilustră adunare. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ își are problemă cultivarea literaturii române naționale și înaintarea poporului român în cultură națională. Pentru realizarea acestei probleme mărețe Asociațiunii îi stă deschis teren vast. „Societatea pentru fond de teatru român“ încă și are drept problemă cultivarea literaturii române și prin această înaintarea poporului român în cultură. Pe acest teren întru realizarea problemei schitate mai sus, în scurt timp are să-i urmeze Asociațiunii teatrul român. Ambe aceste societăți sunt factori culturali de mare însemnătate pentru

națiunea noastră. Ambele sunt răsărite din voința poporului de a-și păstra cultura sa națională; scopul ambelor e deci apărarea acestei culturi naționale. „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“, pe carea am onoare să o reprezint aici împreună cu dl *Andrei Cosma*, e convinsă, că poporul nostru numai prin această cultură națională va pute să se valideze în rând cu celelalte popore, numai ținând cu tenacitate la cultura națională română și lucrând cu tot zelul la dezvoltarea ei va pute să-și păstreze intact caracterul său național, căci când va înceta cultura națională, va înceta totodată și viața lui națională.

Convinsă despre acestea, „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ vine a-și exprima deosebita bucurie, că activitatea Asociațiunii întru realizarea problemei sale ia din an în an avânt tot mai îmbucurătoriu. „Societatea pentru fond de teatru român“ își exprimă deosebita bucurie față de abnegațiunea și zelul cu care bărbații, cărora încrederea obștei române li-a concredut conducerea Asociațiunii, și-au făcut și-și fac datoria. Și când o constată această, își exprimă totodată dorința, ca acest zel nici-când să nu înceteze, ci protentat prin iubirea de neam să fie todeauna lumina conducătoare a bărbaților cărora dat le va fi să conducă și de aci încolo destinele Asociațiunii. (Repete „Trădăscă!“)

Salută adunarea și' dorește rezultate strălucite.

Acestui frumos discurs, isvorit din adevărată inimă românească, vicepresidentul răspunde prin un discurs scurt, dar ținut în termeni caldușii. Preacuvioșia Sa mănecând din unitatea scopurilor urmărite de aceste două corporațiuni culturale, una urmărind realizarea scopurilor sale prin activitate pe teren mai vast și îmbrățișând mai mulți rami de cultură, cealaltă avându-și drept problemă cultivarea unui singur ram, de însemnătate mare însă și acesta, — ambele nisuesc spre aceeași țintă: perfecțiunea culturi naționale românești. Raportul între Asociațiune și „Soc. de teatru e același ca între mamă și fiică. „Societ. de teatru român“ poate fi considerată deci fiică a Asociațiunii, dar' fiică vrednică de dragostea și recunoștința mamei, căci a dezvoltat și dinsa activitate rodnică și dămnă de recunoștință națiunii. Salută deci pe delegații acestei fiice iubite și îi rog să interpreteze mandatiul lor iubirea ce Asociațiunea i-o păstrează, și dorința ca mama și fiica, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ și „Societatea pentru fond de teatru român“ să se întâlnească totdeauna cu dragoste și bunăînțelegere pe terenul progresului.

După aclamațiunile urmate acestui discurs, presidentul prezintă raportul general al comitetului, rațiociniile pe anul 1900, bugetul pe 1901 și propunerile întrate la comitet — pentru adunarea generală, — având a fi predate spre cenzurare comisiunilor respective.

La propunerea membrului *Voicu Hamsăa*, protopresbiter gr. or. în Lipova, raportul general, fiind tipărit și distribuit publicului, nu se mai cetesce, ci se urmăze la punctul 2 al ordinei de zi: Constatarea delegaților prezenți, cari sunt rugați să-și prezinte credenționalele la membrul din comitet *N. Togan*. Se constată că sunt reprezentate 26 despărțăminte prin 41 delegați.

Urmând alegerea comisiunilor, la propunerea membrului *E. Ungurean*, ședința se suspende pe 10 minute, pentru consultare. După redeschidere membrul *Andrei Cosma* raportază, respective propune, ear' adunarea acamă ca membri aleși:

a) în comisiunea pentru examinarea raportului general: *Ilie Trăilă*, adv. în Oravița, *Dr. Augustin Bunea*, canonic în Blaj, *Dr. George Popovici*, protopresbiter gr. or. în Lugoj, *Dr. George Proca*, profesor de teologie în Sibiu și *Iuliu Maniu* adv. în Blaj.

b) în comisiunea pentru cenzurarea rațiociniului pe 1900 și a bugetului pe 1902: *Emanuil Ungurean* adv. în Timișoara, *Dr. Coriolan Pop*, adv. în Oradea-mare și *Brutus Hodoș* director de bancă în Blaj.

c) în comisiunea pentru studiarea modificărilor propuse la „Regulamentul pentru secțiunile științifice-literare“: *Gregoriu Pletos*, profesor și catechet gr. or. în Năsăud, Sil-

vestru Moldovan, publicist în Sibiu și *N. Precup*, profesor în Blaj.

d) comisiune pentru înscrierea de membri nu s'a ales, ci s'a hotărât, ca înscrierile să se facă direct la casariul Asociațiunii.

După acestea se dă cetire telegramelor: de la *I. Vulcan* (Oradea mare), despărțământul Abrud-Câmpeni, *Ariton Popa*, paroh în Bucium-Șasa, *Cordescu*, din București, *Cluj* (mai mulți), desp. *Beiuș*, *George Pop de Basesci*, *Blaj* (mai mulți), *Pompiliu Dan* (Beiuș) și *Caransebeș* (mai mulți).

Presidiul anunțând apoi, că după amiază la 3 ore se va ține ședință literară în sala festivă a școlii de fete (prelegătoriu *Sextil Pușcariu*), — închide ședința la orele 12¹/₄.

Ședința literară.

La orele trei s'a ținut ședința literară, în sala mare a institutului nostru de fete. Dl *Sextil Pușcariu* a ținut o prea frumoasă conferință despre tinărul nostru poet *Iosif*, al cărui ultim volum de poezii intitulat „*Patriarhale*“ a întimpinat o apreciere foarte elogișă din partea criticii române. Conferința, — interesantă și ca fond și ca predate, — a fost ascultată de un public ales, ear' conferințiarul a fost viu aplaudat și felicitat.

Petrecerea.

Sera la orele opt s'a început petrecerea în sala mare dela *Gesellschaftshaus*. Tot ce a fost românesc în sera aceea în Sibiu și-a dat întâlnire în sala aceasta. Până la orele zece muzica militară a distras publicul cu piese diferite, în mod artistic executate, ear' dela zece s'a început jocul, cu o horă în care au intrat toți cei cu picioare senătoze. A fost bine reprezentat costumul național, dar' și mătasa, cu toate că se pusese condițiune, ca damele să se prezenteze în toalete simple de stradă. Dar' cine pôte cu ele? Petrecerea animată s'a terminat târziu noaptea, mai bine zis, spre zori de zi.

Ședința a doua.

Ținută Duminică, în 22 Septembrie n. Se deschide la orele zece și jumătate, prin Ilustritatea Sa, vicepreședintele Asociațiunii, *Dr. Ilarion Pușcariu*.

Se întră în ordinea de zi. Comisiunea esmisă pentru examinarea raportului general își exprimă dorința, prin raportul *Dr. G. Proca*, că după-ce raportul prezentat a fost împărțit la vreme și toți îi cunosc cuprinsul, să fie considerat de cetit și luându-se de basă pentru desbaterea specială, adunarea generală să între imediat în discuția specială. Se primesce. Comisiunea prin același raportor, propune apoi următoarele:

Adunarea generală să declare că ia cu regret act despre abdicarea Ilustr. Sale, a dlui *I. M. Moldovan*, din presidenția Asociațiunii, exprimându-și cele mai căldurose mulțămiri pentru ostănele puse din partea fostului president al Asociațiunii întru conducerea acestei instituțiuni culturale române.

Se primesce în mijlocul viilor ovațiuni la adresa Ilustrului domn *I. M. Moldovan*.

Referitor la muzeul național și la loteria aranjată pentru adunarea fondului în acest scop, comisiunea propune să se iee spre știre aprobătoare toți pașii întreprinși, ear' comitetul să fie îndrumat să continue cu activitatea în direcțiunea aceasta.

Comisiunea propune, ear' adunarea generală ia cu plăcere la cunoștință, că numărul membrilor Asociațiunii e în creștere; și dorește să se exprime necesitatea, ca fie-care membru să caute în cercul său de activitate a face și în viitoru cât se pôte mai mult, pentru ca numărul membrilor să se înmulțească. Se primesce.

Se cetesce lista membrilor decedați în decursul anului expirat, față de cari adunarea generală își exprimă condolențele prin sculare.

La chestia cu lăsamântul decedatului *Dr. Nichita* se nasce o discuție mai lungă, la care, atară de raportul *Dr. Proca*, iau parte canonicul *Rusu*, *Partenie Cosma*, *Dr. Diaconovich*, *Andrei Cosma*, *Dr. Iuliu Maniu*, *Onoriu Tilea*, *Rubin Pătița*, *Dr. Vlad*, *Zevedeiu Murășan*, canonicul *Dr. Bunea* și vicepresidentul *Dr. Ilarion Pușcariu*, în cele din urmă primindu-se propunerea comisiunei, ca comitetul să încapă pertractări nouă cu institutul „*Silvania*“, pentru regularea deservită a acestei afaceri.

Cu privire la școala de fete a Asociațiunii, comisiunea își exprimă dorința să se facă pe viitoru posibile economisări în susținerea ei.

Referitor la casa rămasă după nemuritorul *Avram Iancu* se face unele comunicări din partea preotului *Cothișel* pe cari comitetul central sigur că le va avea în vedere în viitoriu.

Dintre propunerile înaintate comisiei acesteia, se primesc numai cea referitoare la publicarea unei scrieri, în care se se face istoricul *Asociațiunii*.

Urmăză raportul comisiei esmise pentru examinarea raționalității și a *budgetului*. Raportor *Dr. Coriolan Pop*.

Comisiunea a aflat raționalul în ordine, propune deci absolutiv pe seama comitetului, pentru anul aspirat de gestiune.

Se primesc. Asemenea se primesc și *budgetul* anului viitoriu, la care *Dr. D. P. Barcian* face o propunere bine motivată, în interesul lății gustului de cetire, și totodată și a rîvnei de scriere, din partea scriitorilor talentați; care propunere se derivă comitetului spre a o ține în vedere.

Comisiunea emisă pentru examinarea planului de modificare a regulamentului referitor la *secțiunile literare* propune prin raportor *Președintele* acceptarea modificărilor, și face și ea unele aditament, cari toate se primesc.

Urmăză la ordinea zilei alegerea comitetului, a presidentului și vicepresidentului, pe următorul period de trei ani.

Membrul *Dr. G. Popovici*, protopopul Lugojului propune esmiterea unei comisii, care să combineze o listă și să vină în plen cu propunere concretă. Se primesc, și se aleg în comisiune următorii: *Patriciu Barbu*, *Dr. Aug. Bunea*, *Andrei Cosma*, *Dr. Leményi*, *Ales. Lebu*, *Ilie Trăilă*, *Eman. Ungurian*, *Dr. Iuliu Maniu* și *Dr. Nicolau Vercer*.

Comisiunea se retrage spre consultare, ear' până atunci se cetesc telegramele intrate la adresa adunării.

După o lungă consultare, comisiunea apare în sală și prin raportor *Andrei Cosma* propune să fie ales president: dl *Dr. Alecsandru de Mocsonyi*. Sgomotose aclamări și aplause acoperă această propunere. Tot așa întimpină aplaudare generală și propunerea, ca vicepresident să fie ales dl *Iosif Sterca Șuluțiu*. Întră acestea douăzeci de membri au cerut votare nominală pentru alegerea comitetului, care prin regulament admisă fiind, prezidiul declară de întreruptă ședința, fiind a se continua la orele cinci după amiază.

Suspendarea ședinței s'a făcut la orele 2 și jumătate.

Banchetul.

La orele trei s'a ținut banchetul, în sala dela *Gesellschaftshaus*. La momentul potrivit s'a sculat vicepresidentul *Asociațiunii*, *Dr. Ilarion Pușcariu*, și a ridicat un calduros toast întru îndelunga viațuire a preabunului nostru *Monarch*, dela care avem multe bunătați, și în special *Asociațiunea*. Toastul a fost ascultat în picioare din partea celor prezenți. A tostat apoi dl *Partenie Cosma*, pentru reprezentanții autorităților locale, vicecomitele *Reissenberger* și primarul *Drottler*, cari au răspuns în termeni foarte frumoși, în limba lor maternă, cea germană. Al treilea toast a fost ridicat din partea dlui canonic *Dr. Bunea* pentru prosperarea *Asociațiunii*, al patrulea d.n. partea dlui protopop *Papiu* pentru societatea soră, a fondului de teatru român și pentru reprezentanții ei, *Em. Ungurian* și *Andrei Cosma*, al cincilea din partea dlui *Pletos* pentru inteligența română din Sibiu, și al șaselea din partea dlui *Podobă*, pentru oșpeții din România. În numele acestora a răspuns foarte frumos și foarte românește dl *Dimancea*, fruntaș al partidului liberal din regatul român.

La orele cinci a fost terminat banchetul.

Continuarea ședinței

Ședința s'a redeschis la orele 6. Se propune începerea votării. Dl *Dr. Amos Frâncu* ia cuvântul și declară în numele tuturor celor ce doresc și au cerut votare nominală, că asupra postului de president nu află votarea de necesară și rîgă chiar să nu fie estinsă și asupra acestui post, de ilustrul nostru dăruit al *Dr. Alexandru de Mocsonyi* nostru dăruit ales president al *Asociațiunii* cu aclamațiune. Se primesc întră reînnoite aclamări și aplause la adresa alesului.

Se începe votarea după despărțiminte. Se dau 146 de buletine. Până la desfacerea

buletinelor și numărarea voturilor adunarea generală discută chestia, că proxima adunare generală unde se se țină. Sunt două invitații: dela *Oravița* și dela *Baia-mare*. Se decide, ca comitetul să se pună în conțelegere cu inteligența din aceste orașe și să determine în cercul său de competență locul ținerii proxime adunări generale.

Terminându-se numărarea voturilor, pe baza voturilor primite se declară aleși:

Vicepresident: *Iosif St. Șuluțiu*; membri ordinari: *Parteniu Cosma* (138 voturi) *Dr. V. Hossu* (124 voturi) *Dr. C. Diaconovich* (119 voturi) *Dr. Octav Rusu* (98 voturi) *Dr. Ilarion Pușcariu* (95 voturi) *Dr. At. Marienescu* (91 voturi) *Nicolau Tojan* (89 voturi) *Dr. Eus. Roșca*, (82 voturi) *Ioan Papiu* (87 voturi) *Nicolae Ivan* (81 voturi) *Ioan Crețu* (73 voturi) și *Dr. Augustin Bunea* (68 voturi). Suplenți sunt aleși: *Dr. Beu*, *Arsenie Bunea*, *Dr. Leményi*, *Iuliu Bărdosy*, *Dr. Vas. Bologa* și *Dr. Elie Cristea*.

Membru al *Palade* mulțămesc Ilustrit. Sale dlui *Dr. Ilarion Pușcariu* pentru ostănelele de până acuma întru conducerea *Asociațiunii*, și-l rîgă în numele adunării generale să nu deneghe nici în viitoriu sprijinul sau acestei instituțiuni culturale române ca membru în comitet, ceea-ce Ilustritatea Sa promite a face, cu cunoșterea sa tragere de inimă pentru neamul românesc.

Președintele mulțămesc apoi membrilor întruniți pentru viul interes manifestat față de afacerile *Asociațiunii* și declară adunarea generală de închisă, — la orele opt și jumătate sera. Ilustritatea Sa e viu aclamat.

Despre petrecerea *poporului*, foarte bine reușită și despre concertul care a avut un succes splendid, — vom raporta în numărul viitoriu.

Revistă esternă

Răsboiul Burilor. De la 15 Septembrie încôci generalii englezi proced contra Burilor conform proclamației lui *Kitschener* și tractează pe prizonierii buri ca pe rebeli. S'a început deja și confiscarea averii Burilor. Cât pentru efectul proclamației, publicarea proclamației numărul luptătorilor buri s'a înmulțit cu multe mii de oameni și că olandezi din Capland zi de zi se alătură în mare număr la oștea Burilor.

Telegramele mai noue aduc veste despre o mare învingere a Burilor. La distanță de cincisprezece mii de la Președintele Burii au surprins un detașament de armată engleză, și pe care l'a bătut urf. Ariergarda întrăgă a cădut prizoneră. Burii au luat și două tunuri de la Englezi.

Toastele de la Compiègne. La dejunul dat după manevre, președintele *Loubet* a pronunțat următorul toast:

„Sunt fericit să vă espri în salutarea și mulțumirea armatei și a marinei, mândre și recunoscătoare pentru interesul ce le-ați arătat.

„Franța și parlamentul ei, fac tot ce e cu putință pentru a duce armata și marina la cea mai înaltă perfecțiune și armata face toate eforturile pentru a fi gata la chemarea patriei. Prezența Majestaților Vostre la manevre însemnă pentru armată cea mai mare resplăta și cea mai puternică încurajare.

„Șefii armatei știu această, trupele o simt, și eu mă fac interpretul lor ridicând păharul pentru M. V., pentru M. S. împărăteasa, pentru gloria armatei ruse unită cu a noastră, după cum M. V. a zis la *Chalons*, dintr'un adânc sentiment de frăție de arme.”

Muzica a intonat imnul rusec.

Țarul s'a ridicat și a răspuns următoarele:

„Manevrele în cari am asistat mi-au dat ocazie să admir în persoană marea valoare a splendeidei armate franceze și simt pentru această o adâncă bucurie, de ore-ce e la mijloc justa mândrie a Franciei amice.

„Beau pentru valoroasa armată franceză, pentru gloria și prosperitatea ei, vădând în ea un puternic sprijin al ordinei, al păcii, al fericirii popoarelor.

Muzica a intonat marsilieza.

Cu toții s'au dus apoi în trăsuri la Reims.

NOUȚĂȚI

Întâlnirea împăratului nostru cu țarul. „*Lokalanzeiger*“ are raport din *Petersburg*, că țarul după reîntorcerea din Franța va merge pentru petrecere mai îndelungată la *Darmstadt*, de unde va călători apoi la *Spala*, unde se vor arangia vânătoare de curte. Aici, ori la *Skiernevitz* țarul va avea apoi întâlnire cu împăratul *Francisc Iosif*. În *Spala* se fac mari pregătiri pentru primirea împăratului, care va sosi acolo prin *Octobre*.

Hirotesire de protopop. La 1 August st. v. a fost hirotesit întru protopresbiter al tractului *Angnitei*.

Sfințire de biserică. Primim invitare la sfințirea bisericii române gr.-or. din *Borgoprund*, care se va îndeplini la 16/29 Septembrie a. c. prin Escelenția S. Inalt Preasfințitul domn arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu*, precum și la banchetul ce se va ține la 1 ora p. m. în hotelul comunal, și la petrecerea de joc, ce va urma sera la 8 ore în favorul bisericii. Prețul unei cuverte la banchet 4 corone. Prețul intrării la petrecere de persoane 2 corone, în familie 1 corină 60 filosi. Suprasolviile și contribuțiile benevole se vor primi cu mulțămă și cuita pe cale ziaristică. Stimaii oșpeți pentru încautirare și participare la banchet, sunt rugați a se însinua până la 25 Septembrie st. n. la dl primar *Teofil Vlad* în *Borgoprund*. Festivitățile se vor aranja după următorul program: 1. Sămborata la 28 Septembrie st. n. la 2 ore p. m.: Primirea Escelenței Sale și a suitei la gară prin dl protopresbiter *Simeon Monda*, concommit de preoții *Iuliu Sucéva* și *Pavel Becu*; ear' înaintea bisericii de cătră parochul *Teodor Vršmaș* și comitetul parochiei. 2. Presentarea corporațiunilor 3. Vecernia cu privegherea. 4. Săra la 1/7 ore: Iluminare și conduct cu făclii, sevrșită de junimea comunei. 5. Duminecă la 29 Septembrie 8 ore a. m.: Sfințirea bisericii. 6. La 1 ora p. m.: Banchet. 7. La 6 ore sera: Foc bengalic. 8. La 8 ore sera începerea petrecerii cu ioc.

Societatea de lectură „Andrein Șaguna” s'a constituit în ședința sa ținută în 2/15 Septembrie a. c. sub prezidiul *Preaonoratului Domn director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca* în modul următor: Președintele *Dr. George Proca* profesor seminarial Vicepreședintele *George Tulbure* cl. c. III, *Archivar* și not. al com. Dumitru *Borcia* cl. c. III, *Notariu* al soc. *Nicolae Perian* cl. c. I, *Cassariu* *Ioan Fodorian* cl. c. II, *Controliu* *Remus Roșca* cl. c. I, *Bibliotecariu* *Ioan Morariu* cl. c. II, *Vicebibliotecariu* *George Preșmerian* ped. c. I, *Redactor* al fôiei „*Musa*” *Zaharie Mihăltian* cl. c. III, *Econom* *Ioan Dima* ped. c. III.

Membrii comisiei literare:

Augustin Bodea și *Ioan Romoșan* clerici c. III. *George Bărescu* și *Nicolae Șoneriu* clerici c. II. *Eugen Oancea* și *George Tocit* clerici c. I. *Aurelian Cănuș* și *Nicolae Văstăz* ped. c. III. *Ioan Pascu* ped. c. II.

† Paraschiva Popa. Alaltăeri a fost înmormântată în cimitirul bisericii din suburbul inferior al Sibiului juna *Paraschiva Popa*, fostă membră în corul reuniuni meseriașilor români, răposată după morb îndelungat. Culegători de literatură din tipografia *Tribunei*, unde răposata fusese angajată mai mulți ani și de unde și-a atras și morbul de pept, au depus pe cosciug o frumoasă cunună de frunze de violele, ghiocei, și crini artificiale, de care atârna pantlică în tricolor românesc, cu inscripția „*Tipografia Tribunei*.” — În amintirea ei.

„Pasivitate sau activitate?” Articollii politici, scriși de dl *Dr. Eugen de Lemény* în chestia abandonării pasivității și publicați în ziarul nostru, au apărut și în broșură separată, care se pôte procura dela autorul în *Brașov* or: dela librăria arhidieceșană din *Sibiu*. Exemplariul costă 60 bani. Cartea se vinde în favorul masei studenților din *Brașov*.

Congres de fiziologie. Congresul internațional de fiziologie s'a deschis Joi, în *Turin*. România este reprezentată de doctorii *Vitzu*, *Spineanu*, *Atanasiu* și *Vaschide*. În ședința de deschidere congresul a fost prezidat de doctorul *Dastre*. *Dr. Vitzu* și-a dezvoltat comunicația asupra cercetărilor experimentale în privința excitabilității substanței cenușii a măduvei spinării. Comunicarea *dr. Vitzu* a fost primită cu aplause unanime.

† Egan Ede, pe care ministrul de agricultură mai anii trecuți îl numise comisariu pentru cercetarea situației *Rutenilor*, s'a sinucis *Vineri* în apropiere de comuna *Slatina*. Numele lui *Egan* a devenit cunoscut deosebi de când în raportul către guvern asupra situației *Rutenilor* a arătat că deosebi evreimea e cauză mizeriei *Rutenilor* și a cerut de la guvern să împedice imigrarea *Evreilor* din *Galiția*. Presa filosemită atacase pentru acesta pe *Egan* în mod vehement, și ca să-l delature de la acest post îl acusesă chiar și cu malversațiuni. Ministrul *Daranyi* i-a dat însă deplină satisfacție, declarând în dietă, că activitatea lui *Egan* e corectă și spre deplină mulțămire a guvernului. A fost însă combătută mai departe în presa filosemită, ceea-ce se vede că l-a disgustat așa de mult, în cât și-a făcut stersit vieții.

Necrolog. *Metodiu Popovici* preot gr. or. din *Boșorod* după o lungă suferință, fiind împărțat cu sfânta cuminăcătura și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului la 6/19 Septembrie a. c. în etate de 57 ani. Rămășițele pămîntesci s'au aședat la odihnă vecinică *Duminecă* la 9/22 Septembrie a. c. Il deplânge numărôsa familie, consăngenii și parochia vîduvită.

Pentru masa studenților dela gimnasiul rom. gr. or. din Brad au binevoit a contribui și următorii *M. St. D. 1. Emanuil Ungurean* adv. *Timișoara* 50 cor., *2. Dr. Ioan Stroia*, protopresbiter gr. or. 20 cor., *3. Nicolau Hent*, notariu 50 cor., *4. Dumitru Vulcu* 1 cor., *5. Dr. Comșa*, 20 cor., *6. Iordache Roșca*, 4 cor., *7. Petru I. Comșa* comerciant 20 cor., *8. Ioan Bănciu* 20 cor., *9. Petru Bănciu* farmacist 20 cor., *10. Ioan Popa* preot 1 cor., *11. corpul învăț.* 20 cor. (toți din Săliste) *12. N. Radu* notariu în Feneș 10 cor., *13. Atanasie Popovici* gr. or. în *Vadas* 2 cor. suma totală 238 cor.

Primescă binevoitorii dăruitori cea mai caldămulă mulțămire! Direcțiunea gimnasiului rom. gr. or. (din) în 8 Sept. 1901. *Georgiu Părău* dir. gimnas.

Imprumutul bulgar. Se telegrafiază în *Sofia* că Ministrul *Daneff* a plecat la *Paris* împotriva de consiliu de miniștri pentru a isăli contractul împrumutului ce vrea să facă *Bulgaria* în *Franța*, sub garanța monopolului tutunurilor. *Daneff* va vizita pe popoulul Ferdinand spre a lua instrucții. Se svonesce că dînsul va fi primit în audiență de țar și de contele *Lambsdorf*, ministrul de externe rus.

Proect nou de reformare a Călin-dariului. Savantul astronom *Camil Flammarion* recomandă introducerea unui călindar, carele ar pute servi pentru toate timpurile. După *Flammarion* anul ar costa din 364 zile, adică 52 săptămâni, eară tot al șeptelea an ar avea se conste din 53 de săptămâni. Acesta săptămână adaoșă, propune reformatorul — se alagă călindariului vechilor *Evrei* — să fie serbată ca o sîrbătoare, în care ar avea se pauzeze ori ce lucru. — *Flammarion* a pus la dispoziție un premiu de 5000 franci pentru acela, care ar elabora un proect mai potrivit pentru regularea călindariului.

Romanul unei călugărițe. Înainte cu câteva luni a venit un *American* foarte bogat la *Berlin*, unde și-a închiriat o odaie în hotel. Se înolnăvise greu *Americanul* și spre căutare i-s'a trimis o călugăriță tinăra orfana unui fost officer. Multă vreme bolnavul se afla întră viață și mîrte, dar' în urma naturii sale tari și a căutării conștiinșă din partea călugăriței, el în fine s'a înscătoșat pe deplin. Întră bolnav și tinăra călugăriță s'au început însă niște relații, cari s'au sfîrșit cu — logodna. Și așa prin puterea lui amor orfana, care la început a fost numai o veghetore asupra prizonierilor întră temniță — a ajuns acuma să fie soția unui *American* bogat, — cu toate că el numără deja 50 de ani, ear' ea abia 20, — ba a întrat chiar în legături de înrudire cu cele mai bogate familii din *Capitala Germaniei*, căci soțul ei derivă dintră familie înaltă.

Nenorocire mare în România. Ziarele din *București* ne aduc știrea că în nopțea de Joi spre *Vineri*, la orele două și jumătate, s'au ciocnit două trenuri pe linia ferată *București-Verciorova*, cu sfîrșit tragic, pentru că mai multe persoane au rămas mîrte și multe sunt grav rănite. Catastrofa s'a întîmplat întră următoare împrejurări: După plecarea trenului accelerat din stația *Palota* pentru a-și urma drumul în *T. Severin*, a plecat și un tren de marfă încărcat cu petrol. Trenul accelerat întîrziind pe drum — se presupune că mașina era defetuoasă — a fost ajuns de trenul de marfă. Văzută înaintea sa trenul accelerat, nu a mai putut se oprîscă trenul său și astfel a lovit trenul accelerat cu o mare putere. Vagónele dinapoi ale trenului accelerat au fost sfărâmate și trenul de marfă s'a urcat preste vagóne. Mașina trenului de marfă s'a restur-

nat și ea, precum și mai multe vagon-cisterne cu petrol. Dela focul mașinei petrolul s'a aprins și trenul întreg a fost cuprins de flăcări, cari s'au comunicat apoi la trenul acce-lerat.

După o comunicare oficială a direcției căilor ferate, sunt 6 persoane ucise și 4 ră-nite, toți funcționari ai căilor ferate; din călători sunt 6 persoane ucise și 4 ră-nite. Această constatare s'a făcut în primul moment; sunt însă temeri că numărul ucișilor și al răniților e mult mai mare.

Anarhiștii din Londra. În Londra sunt mulți anarhiști. Majoritatea covârșitoare a anarhiștilor din Londra sunt *italieni* și *francezi*. Numărul lor se ridică la 1.500. Cu toate că Londra posedă relativ un contingent puternic de anarhiști, acest oraș a încetat de a mai fi un cartier principal al „propa-gandei prin fapt”, de ore-ce poliția urmăria forțe de aprăpe pe șefii anarhiști, astfel că ei au trecut rînd pe rînd în America. Supra-veghierea aspră a anarhiștilor de către poliția secretă a început acum șapte ani, cînd fran-chezul Bourdon și-a găsit o mîrte tragică prin explozia din întemplantare a bombei cu care plecase să arunce în aer celebrul observator din Greenwich. În ziua următoare poliția a disolvat clubul „Autonomie” din Windmils-treet, care era cuibul unde se făuriau pla-nuri criminale. De la această puternică lovitură ce li-s'a dat, anarhiștii nu mai au cluburi în Londra, ci numai localuri de întrunire. Ei știu că cei mai primejdiosi dintră dînșii sunt mereu urmăriți de detectivi și că poliția p_ote pune mîne pe ei în cel mai scurt timp — așa de exact le cunosc locuințele, traiul, birturile frecventate de ei și localurile lor de întrunire. Cu un cuvînt, de ore-ce poliția engleză și-a organizat cu îngrîjire sistemul ei de supraveghiere, chiar și celui mai viclean și mai dibaciu anarhist nu-i rămîne alt-ceva de cît să se p_orte liniștit.

Nr. 475—1991.

[205] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc vacant din *Sân-Iacobul mureșan*, protopresbiteratul Turzii se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Emolumentele sunt 600 cor. și anume:

1. Locul învățătoresc computat în 200 corone.
 2. Venitul cantoral 20 cor.
 3. Cîte o ferderă bucate dela 75 familii socotita în 90 cor.
 4. Din repartițiune pe popor 290 cor.
- Locuință în școlă și folosirea grădinii școlare.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vîgore subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul de sus.

Cojocna, 1 Septembrie 1901.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Turzii în conțelegere cu comitetul parochial.

Teodor Ciortea
adm. prot.

420/901

[207] 1—3

Hirdetmény.

A szászsebesi sugagi törv. hat. közut 21—22 km. szakaszán levő 31 szám lanchid helyreállítására vonatkozó munkák biztosítása céljából 1901 évi szeptember 27 én délelőtt 10 órára Szabenvármegye alispánjánál a vármegye tanácskozási termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak hogy a fentti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó az előirányozott és a tek. közgazgatási bizottság által utólagosan engedélyezendő 2466 K. 25 f. költség után számítandó és a részletes feltételekben előirt 5% ot bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatokat kitűzött nap 9 órájáig a vármegye alispánjánál annyiav inkább adják, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni, a szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a szabenvármegyei építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagy Szabon 1901 Szeptember 19 én.

Reissenberger
alispán.

Sz. 15742/1901

[206] 1—3

Hirdetmény.

A Nagyszabon Ujgyház Szt. Agothai törv. hat. közut 15 km. szakaszán levő 27 számú hid helyreállítására vonatkozó munkák biztosítása céljából 1901 évi szeptember 27-én délelőtt 10 órára Szabenvármegye alispánjánál a várm. ház tanácskozási termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak hogy a fentti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó az előirányozott 7697 K 72 f. ség után számítandó és a részletes feltételekben előirt 5% ot bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9 órájáig a vármegye alispánjánál annyiav inkább adják, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni, a szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Szabenvármegyei építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők megjegyezveztvén hogy a hidnak betonból való készítésére is adhatók be ajánlatok.

Nagy-Szabon, 1901 Szeptember 19-én.

Reissenberger
alispán.

Maria Cunțan

POESII

se p_ote procura cu prețul de 1 cor. 50 fl.

Librăria Tipografiei archidieceesane.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceesănă:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Li-brăria archidieceesănă în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceesănă:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rînduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-pelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copeii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani**. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria Tipografiei archidieceesane.

La Librăria Tipografiei archidieceesane se află în comisiune:

Curs practic de limba maghiară pentru școlele populare române.

Intocmit pe basa noului plan ministerial de învățămînt și a planurilor noastre școlare confesionale

de **Ión Dariu,**

cu concursul ma multor bărbat de școlă.

Partea a II-a. — Pentru anul al III-lea și al IV-lea de școlă.

Prețul 60 fl.

Orológe de părete și deșteptătoare dela 1 fl. 50 cr. în sus.

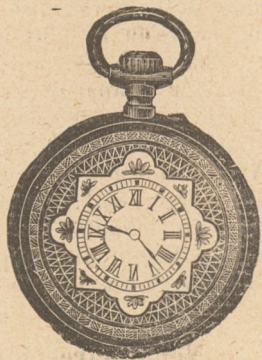
* Numai marfă bună și solidă.

* Prețuri eftine, garanție consciențioasă.

JULIUS ERŐS

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 3.

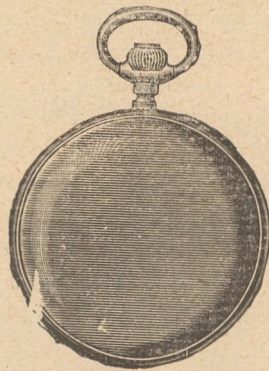
Orologiu de dame de argint veri-tabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni s_eu de dame, aceeași calitate, cu capac dublu, 7 fl. 25 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orológe deșteptătoare de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lîngă rambursă; ce nu corespunde se schimbă imediat s_eu se trimite banii înapoi.

Reparaturi de orológe se eșcută bine și eftin.

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

[113] 12—30

Orológe de busunar dela 2 fl. în sus.

Juuaericele veritabile și eftine.